

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 418.

Anden Session.

106te Mode.

Lørdagen den 8de Marts.

(Forts.)

Justitsministeren: Forsaavidt den ærede Forslagsstiller, ved at anbefale det foreliggende Lovforslag, har ytret, at det vilde tjene til at fremme Selveiendom, maa jeg dog tillade mig at betvile, at dette vil blive Tilfældet, saafremt Forslaget bliver Lov. Den ærede Forslagsstiller har i saa Henseende paaberaabt sig, at der fandtes nogle Lehn og Stambuse, med Hensyn til hvilke jeg for nogle faa Dage siden havde oplyst, at det i deres Crectionsbreve var Besidderen forbudt, endog saa blot at søge om Tilladelse til at afhænde det til Lehnet og Stamhuset hørende Bøndergods, og at hans Forslag, med Hensyn til disse Bestiellers, aabnede Udgang til at Salgs Tilladelse kunde erholdes, uden at Forbudet i Crectionsbrevene tilsidefattes. Men, idet jeg, i denne Anledning paa den ene Side bemærker, at der jo allerede foreligger fra Regjeringens Side et allerede i nærværende Thing vedtaget Lovforslag, som vel endnu ikke er endelig vedtaget, men hvorom man maa haabe, at det vil blive vedtaget endnu i denne Session, og som vil bortrydde den paapegede Banskellighed for disse Bestiellers Vedkommende, saa skal jeg derhos paa den anden Side tillade mig at bemærke, at det nu til Forhandling foreliggende Forslag jo ikke indskrænker sig til de Lehn og Fideicommisser, om hvilke hine indskrænkende Bestemmelser gjælde, men angaaer ogsaa alle andre Stambuse, Lehn og Fideicommissgods, der ikke ere saadanne indskrænkende Bestemmelser underkastede. Hvad angaaer dette Sidste, troer jeg nu, at den her foreslaede Lov vil virke betydeligt hæmmende, forsaavidt der spørges om Selveiendoms Udbredelse paa

dem. For at Salg skal kunne foregaae, er det nødvendigt, at baade den, som er Eier eller som repræsenterer Eieren, er villig til at sælge, og at der er en Anden, som er villig til at købe. Det kan naturligviis ikke nytte Noget, at der er en Mand, som erklærer sig villig til at købe og begjærer, at Eieren maa blive bemyndiget til at sælge, naar ikke den, som er Eier eller repræsenterer Eieren, tillige er villig til at sælge. Jeg holder mig imidlertid overbevist om, at den hele her foreslaede Lov ikke vil bidrage til, at Besidderne af disse Gods'er derved vilde finde sig opfordrede til at sælge, naar de iøvrigt ikke dertil ere villige og troe, at en saadan Foranstaltning vil kunne gennemføres baade til Bøndernes og Fideicommissbesiddernes Lavn. Jeg troer snarere, at det, om jeg saa maa kalde det, Formynderskab, hvorunder Besidderne ved Lovforslaget blive satte, idet derefter Ingen af dem uden Fæstebøndernes Tilladelse eller Samtykke kan erholde Bevilling til at sælge Godsset, vil være til Hinder for et Salgs Tilvebringelse.

Forsaavidt dernæst den ærede Forslagsstiller, som det andet Formaal, han havde med dette Lovforslag, har anført, at han derved vilde sikke Fæsterne, troer jeg, at Forslaget i saa Henseende er unødvendigt, saalænge som de Bevillinger, der udfærdiges for Lehnsbesidderne, til at sælge, ere indskrænkede ved den Betingelse, som der hidtil stedse har været indført i de Bevillinger, der igjennem Justitsministeriet ere udfærdigede, den Betingelse nemlig, at naar Gaarden er bortfæstet, Salg da kun maa skee til Fæsterne, eller naar disse dert samtykke, til deres Børn eller Svigerbørn, hvilken Betingelse jeg ogsaa for Fremtiden agter at foranstalte optagen i enhver Bevilling af denne Art, der udfærdiges (Hør!). Det forekommer